

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de brief van 21 maart 2016 inzake de voorhang experiment proeftuinen meerzorg 2.0 (Kamerstuk 34 104, nr. 118).

De voorzitter van de commissie,
Lodders

De adjunct-griffier van de commissie,
Clemens

Inhoudsopgave	blz.
I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
II. Reactie van de Staatssecretaris	5

I. VRAGEN EN OPMERKINGEN VANUIT DE FRACTIES

Vragen en opmerkingen van de PvdA-fractie

De leden van de fractie van de PvdA hebben met belangstelling de voorhangbrief over het experiment proeftuinen meerzorg 2.0 gelezen. Deze leden zijn voorstander van het experiment dat rondom meerzorg 2.0 is opgesteld. Zij vinden het van groot belang dat er voor elke cliënt onder de Wet langdurige zorg (Wlz) een passend zorgprofiel en passende bekostiging is. Ook, en misschien wel juist, daar waar de zorgvraag van een cliënt zo complex is dat de bestaande zorgprofielen niet toereikend zijn om adequate zorg te leveren, is het van belang tot een passend profiel en passende zorg te komen. Kan de Staatssecretaris aangeven wat de laatste stand van zaken is rondom de uitvoering van de motie van de leden Bergkamp en Otwin van Dijk (Kamerstuk 34 300, XVI, nr. 67) die vraagt om passende maatwerkprofielen, waarmee herindicaties kunnen gaan plaatsvinden voor 2017? Op welke wijze krijgt meerzorg hierin een plaats en hoe worden de resultaten van dit experiment in de toekomst betrokken bij de maatwerkprofielen en de meerzorgregeling? Kan de Staatssecretaris tevens aangeven hoe het staat met het onderbrengen van de meerzorgregeling bij het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ)? Hierover hebben de leden Otwin van Dijk en Bergkamp een motie ingediend (Kamerstuk 34 104, nr. 75), maar aangehouden omdat de Staatssecretaris het eens was met de strekking van de motie. Graag vernemen de leden van de PvdA-fractie of en zo ja, hoe het nemen van een besluit of een cliënt wel of geen meerzorg ontvangt nu volledig bij het CIZ is ondergebracht en niet bij het zorgkantoor.

Proeftuinen meerzorg 2.0

De leden van de PvdA-fractie lezen dat door het – reeds ingezette – traject proeftuinen meerzorg 2.0 alle betrokken partijen inclusief cliëntvertegenwoordigers elkaar gevonden hebben en samen zoeken naar andere manieren om met minder (of gelijke) inzet van middelen meer resultaten te kunnen bereiken. Kan de Staatssecretaris duiden of de inzet van deze proeftuin minder middelen aan meerzorg besteden is? Deze leden vinden de opzet en intentie van de proeftuin, waarin op initiatief van het Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE) samen met Zorgverzekeraars Nederland (ZN), de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) en in overleg met cliëntvertegenwoordigers gezocht wordt naar een andere manier van invulling van de meerzorgregeling, die meer de nadruk legt op kwaliteit en daarbij kijkt naar de cliënt in zijn context, een zeer goede. Voor deze leden ligt de nadruk dan ook juist op die kwaliteit en zou er geen doelstelling moeten zijn om tot minder middelen voor meerzorg te komen.

Zakelijke inhoud van de voorgenomen aanwijzing

De leden van de fractie van de PvdA lezen naar tevredenheid dat het experiment zo regelarm mogelijk ingericht wordt. Tevens lezen zij dat de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) wordt meegegeven dat cliënten geen nadeel mogen ondervinden van de experimenten en dat de betrokken zorgaanbieders geen extra geld krijgen voor deelname aan het experi-

ment. Kan de Staatssecretaris nader duiden op welke wijze bepaald en bezien wordt of cliënten geen nadeel ondervinden van de experimenten?

Vragen en opmerkingen van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de voorhangbrief experiment proeftuinen meerzorg 2.0. Genoemde leden vinden dat iemand de zorg moet krijgen die hij of zij nodig heeft, en dat als iemand (substantieel) méér zorg nodig heeft en de bekostiging daarvoor niet toereikend is, daarvoor een oplossing gevonden moet worden, bijvoorbeeld in de vorm van meerzorg. Dat deze proeftuinen voor dergelijke problemen een oplossing proberen te vinden, vinden deze leden dan ook positief.

Vervolgens achten de leden van de SP-fractie het meenemen van goede/positieve ervaringen opgedaan met betrekking tot meerzorg binnen de ene organisatie in andere organisaties, noodzakelijk en relevant. Deze leden zijn benieuwd wat de proeftuinen voor resultaten zullen opleveren. Over die proeftuinen, de verwachte resultaten, het delen daarvan en de experimenteertitel hebben zij echter nog wel een aantal vragen.

Allereerst vragen de leden van de SP-fractie of zij een uitputtend overzicht kunnen krijgen van alle projecten binnen de experimenten regelarme instellingen die betrekking hebben op de meerzorg. Kan daarbij aangegeven worden welke partijen bij het experiment zijn betrokken, welke kennis het project (wanneer) wil opleveren en hoe die kennis met andere zorgorganisaties gedeeld zal worden?

De leden van de SP-fractie begrijpen dat er momenteel in totaal tien proeftuinen meerzorg 2.0 lopen. Kan de Staatssecretaris per proeftuin aangeven welke partijen er zijn betrokken, wat het doel is en hoe de proeftuinen geëvalueerd zullen worden? Heeft inderdaad geen van de betrokken zorgaanbieders extra geld ontvangen voor deelname aan het experiment? Kan de Staatssecretaris vervolgens aangeven of en zo ja hoe de proeftuinen meerzorg 2.0 zich nu precies verhouden tot de experimenten op dit thema binnen de experimenten regelarme instellingen? Vullen deze trajecten elkaar aan? Worden alle relevante vragen nu beantwoord of blijven er nog «witte vlekken» over? Indien er «witte vlekken» overblijven, kan de Staatssecretaris deze beschrijven?

De leden van de SP-fractie lezen in de brief dat in de huidige praktijk van de meerzorg de focus nog wel eens op het «labelen» van cliënten ligt om zo de benodigde extra middelen te verwerven. Naast het feit dat genoemde leden willen benoemen de term «labelen» onprettig te vinden, vragen deze leden welke aanwijzingen de Staatssecretaris hier precies voor heeft, specifiek in het kader van meerzorg. Hoeveel signalen heeft de Staatssecretaris hierover ontvangen, om welke zorgorganisaties, bedragen en om hoeveel mensen gaat het? Hoe interpreteert de Staatssecretaris vervolgens deze handelingen om extra benodigde middelen te verwerven? Ziet de Staatssecretaris dit als een teken dat de huidige budgetten niet voldoende zijn? Kan de Staatssecretaris dit toelichten?

De leden van de SP-fractie vinden de volgorde binnen de gehanteerde werkwijze wat vreemd. Waarom ontvangt de Kamer deze voorhang nadat de proeftuinen reeds zijn gestart? Waren de spanningen tussen de werkwijze van de proeftuinen meerzorg 2.0 en de regelgeving van de NZa niet te voorzien geweest? Kan de Staatssecretaris ook aangeven waar precies de geconstateerde spanningen zitten en wat de gevolgen zijn van deze spanningen? En indien de proeftuinen een succes blijken waarvan bredere implementatie en verspreiding gewenst is, hoe zal de NZa er dan

mee omgaan? De leden van de SP-fractie lezen dat na de evaluatie van de resultaten zal worden besloten of er reden is tot wijziging van de regels. Deze leden zijn benieuwd wat hieruit komt maar benadrukken dat het zonde zou zijn als eventuele voor de cliënt positieve resultaten verloren gaan door het te stringent vasthouden aan sommige regels.

In de brief wordt aangegeven dat «deze brief gaat over de zorg die binnen instellingen wordt geleverd en niet over de zorg in de thuissituatie waarvoor een maatwerkprofiel wordt ontworpen». Is dit onderscheid gemaakt omdat de proeftuinen meerzorg 2.0 zich alleen richten op de meerzorg binnen instellingen, of bijvoorbeeld omdat de geconstateerde spanningen zich niet voordoen bij meerzorg thuis maar alleen bij meerzorg binnen instellingen? Kan de Staatssecretaris duiden wat hij precies met deze zin heeft bedoeld?

De leden van de SP-fractie zijn voorstander van het verminderen van administratieve lasten en regeldruk in de zorg, dit mag geen verrassing heten. Genoemde leden zijn in dat kader wel benieuwd hoe de (positieve dan wel negatieve) resultaten van de proeftuinen meerzorg 2.0 vastgesteld zullen worden. Hoe worden de resultaten en het succes bepaald aan het eind van het traject? Hoe weet men of de proeftuinen meerzorg 2.0 een succes zijn, of er reden is tot wijziging van de nu geldende regels en of een bredere verspreiding wenselijk is? Kan de Staatssecretaris dit toelichten? Hoe wordt tevens in dit kader vastgesteld dat de cliënt geen nadeel van het experiment ondervindt? Wat gebeurt er als de NZa het niet langer verantwoord vindt het experiment voort te zetten? Is hiervan al sprake geweest? Wordt de Kamer hierover ook geïnformeerd?

Vragen en opmerkingen van de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris en hebben nog een aantal vragen en opmerkingen.

De Staatssecretaris wil bezien op welke wijze hij gebruik kan maken van de positieve ervaringen die zijn opgedaan in het experiment regelarme instellingen (ERAI) met een andere inzet van meerzorg. Genoemde leden zijn heel erg benieuwd op welke positieve ervaringen hij doelt. Ook vragen deze leden of het probleem van de meerzorg niet ondervangen had kunnen worden als de uitkomsten van het ERAI betrokken waren bij de behandeling van de Wlz, zoals door deze leden regelmatig verzocht is.

Er wordt gezocht naar een andere manier van invulling van de meerzorg-regeling die meer de nadruk legt op kwaliteit en daarbij wordt gekeken naar de cliënt in zijn context. Dat klinkt goed, maar de uitwerking is weer een staaltje zorg verschuiven. In een tiental proeftuinen wordt het accent verlegd naar betere uitkomsten voor de cliënt: veelal kan het effectiever zijn om te investeren in de randvoorwaarden en de omgeving van de cliënt in plaats van het leveren van (nog) meer zorg. Volgens de leden van de PVV-fractie is dit weer een van de vele verbloemde bezuinigingsmaatregelen, die dan een kwaliteitsverbetering wordt genoemd. De term meerzorg zegt het gewoon – «meer zorg» – dus niet de zorg afschuiven op de omgeving. Graag ontvangen deze leden een uitgebreide toelichting.

De leden van de PVV-fractie kunnen zich vinden in de wens om dit experiment zo regelarm mogelijk in te richten en in de daarbij behorende opdracht aan de NZa, maar herhalen graag nogmaals dat deze experimenten niet nodig waren geweest als het ERAI gewoon landelijk was uitgerold.

Ten slotte merken de leden van de PVV-fractie graag op dat zij het op zijn zachtst gezegd wonderlijk vinden, dat er aan de ene kant niets met de uitkomsten van het ERAI gedaan wordt en het experiment zo goed als overgedaan wordt, maar dat er aan de andere kant naar believen van dit kabinet wel cherry picking plaatsvindt als dat het kabinet uitkomt.

II. REACTIE VAN DE STAATSSECRETARIS